

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/266 - 2024/288 - 2024/326 - 2024/856
Toplantı Tarihi/Sayısı : 4.7.2024/43
Karar Numarası : 2024/637
Başvuran : M. B.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın doktor öğretim üyesi kadrosunda çalıştığı ... Üniversitesi tarafından haksız şekilde işine son verildiği iddiasına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, 10/2/2020 tarihinde ... Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arapça Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalında doktor öğretim üyesi olarak göreve başladığını, 20/7/2023 tarihinde doçent unvanını aldığını, doçent olmasına rağmen ... Üniversitesi Yönetim Kurulunun 6/2/2024 tarihli toplantısına çağrılarak görev süresinin uzatılmayacağına ilişkin kararın kendisine bildirildiğini, ... Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Ölçütleri Yönergesi'ne göre yeniden atamaya tabi olanlar için gerekli şartları sağladığını ve bu sebeple ilgili kararın hukuka aykırı olduğunu, ayrıca Yönerge'de sözleşmenin 1 yıl koşulsuz şekilde uzatılacağına dair hüküm bulunduğunu, bununla birlikte doçent olduğundan yabancı dil puanı şartının kendisi açısından aranmaması gerektiğini, ayrıca doçent ünvanına sahip olan kişilerin yabancı dil puanı şartının 68 olduğunu, kendisinin Arapça yabancı dil puanının 72, İngilizce dil puanının ise 68 olduğunu, buna rağmen sözleşmesinin uzatılmayarak mağdur edildiğini, ... Üniversitesi Rektörü Prof Dr. ....'nın hukuki sürece dahil olmamak için görevini sonlandıran yazıyı Rektör Yardımcısı Prof. Dr... 'ya imzalattığını, Arapça Mütercim ve Tercümanlık Ana Bilim Dalında doktor öğretim üyesi olarak 4 yıl çalıştıktan sonra Rektör'ün öğretim üyesi atama yetkisini kötüye kullanarak işine son verdiğini, 18/7/2023 tarihinde Yönerge'de değişiklik yapılarak doçent kadrolarına atama ölçütlerinde değişiklik yapıldığını ve doçentlik için belirlenen yeni şartları sağlamasının istendiğini, bu değişiklikten iki gün önce doçent ünvanını aldığı için Edebiyat Fakültesi Dekanlığına başvurduğunu kişiye özel işlem tesis edilemeyeceği belirtilerek başvurusunun reddedildiğini, doçent olmasından iki gün önce mezkûr Yönerge'de yapılan değişiklik nedeniyle mağdur edilmesinin kazanılmış hakkını ihlal ettiğini ve hukuka aykırı olduğunu, doçent olmasına rağmen ... Üniversitesi Yönetimi tarafından sözleşmesinin feshedildiğine dair bildirim bir ay öncesinden yapılması kuralına uyulmayarak sözleşmesinin bitimine dört gün kala 6/2/2024 tarihinde görev süresinin uzatılmayacağı kararının bildirilmesinin hukuka aykırı olduğunu, 14/3/2024 tarihli ve 32489 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik uyarınca yabancı dilde eğitim için aranan dil şartı geçiş süresinin 2024-2025 eğitim ve öğretim yılı bahar dönemi başına kadar ertelendiğini iddia etmekte ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından durumun incelenmesini, görev süresinin uzatılarak hak etmiş olduğu doçentlik kadrosunun tarafına verilmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

4. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

"...f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek ..."

5. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

6. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir ..."

7. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara

ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

9. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

10. Bununla birlikte başvuru; başvuranın doktor öğretim üyesi olarak çalıştığı ... Üniversitesinde doçent kadrosuna alınmak için şartları sağlamasına rağmen haksız şekilde işine son verildiği iddiası ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından durumunun incelenmesi ve görev süresinin uzatılarak hak etmiş olduğunu ileri sürdüğü doçentlik kadrosuna atanma talebine ilişkin olup, başvuru 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı ve ulusal önleme mekanizması kapsamında değerlendirilememektedir.

11. Öte yandan başvuranın Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından durumun incelenmesi talebini doğrudan Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından talep edebileceği, doçentlik kadrosuna atanma talebinin reddine ilişkin işlem için yargı yoluna başvurabileceği değerlendirilmektedir.

12. Başvuranın dilekçesi, yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmeyen başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

4/7/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alışan TİRYAKI
Daire Bařkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye